

Men i »uppståndelsen» mjuknade han upp i en vattenhink, återfick därpå sin ursprungliga form och ny tillvaro. Och nu yfves han så smått öfver sina anor bland nationskamraterna i Nordiska Museet.

Ludvig Reimer.

»Klockare-Magnusen».

Med anledning af en notis i Fataburen 1908 om bonadsmålaren »Klockar-Magnusen» i Härlunda, har museet genom kapten A. Qvistgaard på Hulevik, fått emottaga nedanstående intressanta meddelande, som låter oss i Klockar-Magnusen ana en mindre vanlig begåfning och ett af de många exempeln på allmogens ej utnyttjade intellektuella skatter.

Uppgifterna om »Klockare-Magnusen», Magnus Jönsson, från Härlunda i Kronobergs län, äro lämnade af hans dotter, 84-åriga änkan Anna Katarina Magnusdotter, backstugan Lilla Fridhem under Billarp, och upptecknade af organist V. S. Hultstrand i Härlunda den 16 maj 1909.

Magnus Jönsson, hvilkens fader, Jöns, och ene broder, Per, den ene efter den andre voro klockare i Härlunda, hvaraf Magnus fick namnet Klockare-Magnusen, föddes i juni 1789 på dåvarande torpet Qvarnholmen under Ellagölshult. I barndomen flyttade han med föräldrarna till torpet Petersborg under militiebostället Häradsåla, där fadern dog. Vorden yngling, vistades han ett år i Karlshamn för att lära sig till snickare och fortsatte sedan som snickare och och målare ett par år i Nykyrke (= Allmundsryd) och därefter till sin död i Härlunda.

Vid omkring 30 års ålder gift med Märta Larsdotter i Vashult, bosatte han sig på dåvarande torpet Ängön under Vashult och flyttade därifrån till torpet Brånaslätt (= nuvarande lägenheten Husjölund) under Knoxhult, där både Magnus och Märta dogo, den förre år 1855. Af deras barn märkas ofvannämnda Anna Katarina och för flera år sedan afidne folkskolläraren i Västra Torsås församling Johannes Holmqvist. En son till Anna Katarina samt hans barn och

rubarn bo på lägenheten Bjälletorp under Billarp. I Billarp bo således för närvarande af Klockare-Magnusens efterkommande fyra led.

Klockare-Magnusen var som sagdt snickare och målare. Såsom byggnadssnickare inredde han en mängd hus och deltog, dock icke som mästare, i arbetet med inredningen af Härlunda kyrka, som enligt en af honom förfärdigad och i sakristian upphängd enkel tafla skedde år 1822. Äfven i snideri var han väl förfaren; därom vittnar en af honom skuren änglabild under kyrkans urtafla. Han förfärdigade grafkors och grafstaket samt framför allt möbler, särskildt skåp och klockfodral med sniderier och infattningar. Ett sådant skåp af ek finnes hos undantagsmannen Sven Persson i Häradsbäck, och ett märkligt klockfodral, sammansatt af 365 träbitar, äges af hemmansägaren P. G. Nilsson i Vashult. Att Klockare-Magnusen var »knepig» visa äfven hans gökur (han gjorde dock icke själfva urverket utan blott fodralet och »galeverket»).

Sin konst som målare tyckes han helt och hållet ha praktiserat sig till på egen hand. De af honom förfärdigade kistorna målade han »med blomsterkrans och namn» samt på lockets insida ett »kisterim». Klockfodral prydde han med »klockerim», t. ex. detta:

»Våra ur och Herrans klocka
 gifva sällan lika slag.
 Tiden vill oss ofta locka
 till att hålla natt för dag.
 Men Gud, som styrer alla tider,
 han vet bäst, hvad tiden lider.»

Innan tapeter började användas, klädde han väggarna med karduspapper, som han på olika sätt målade och försåg till och med med bilder. Hos meddelaren finnes i förvar ett mer än 3 kvadrat-alnar stort sådant papper med målade bilder ur Frälsarens historia från bebådelsen till Jesus vid tolf års ålder i templet.

Af »Klockare-Magnusens» bonader känner meddelaren icke till mer än den af Nordiska Museet förvärfvade, men sannolikt är den icke den enda, som han målat. Den målades långt före nämnda pappersbonad, som är 76 år gammal.

A. Qvistgaard.